BK BIRLA CENTRE FOR EDUCATION

SARALA BIRLA GROUP OF SCHOOLS
SENIOR SECONDARY| CO-ED DAY CUM BOYS' RESIDENTIAL SCHOOL

MID-TERM EXAMINATION 2024-25

MARATHI

Class : VII
Date : 19.09.2024
Admission No.:

Duration : **3** Hrs
Max. Marks : **80**
Roll No.:

निर्देश –

(1) सूचनेप्रमाणे प्रश्नांची उत्तरे लिहिणे.
(2) खंड – क ,ख, ग, घ नमूद करावेत.
(3) स्वच्छता, नीटनेटकेपणा व लेखननियमांनुसार लेखन यांकडे जाणीवपूर्वक लक्ष दयावे.

[खंड क वाचन कौशल्य]

प्र 1 अपठित गदयांश – **(5)**

पावसाळयाचे दिवस होते .14 जुलै 1856 चा दिवस उजाडला.कृष्णा–कोयनाच्या पवित्र भूमीवर एका तळपत्या ता–याचा जन्म झाला. तो तळपता तारा म्हणजे थोर विचारवंत आणि समाज सुधारक गोपाळ गणेश आगरकर होय. त्या छोटयाशा बाळाचे बारसे घातले आणि गोपाळ हे नाव ठेवले. गोपाळ चार–पाच महिन्याचा झाला आता रांगू लागला.त्याची आई सरस्वतीदेवी त्यांना घेऊन आपल्या सासरी टेंभू गावी आल्या.तेथेच तो लहानचा मोठा झाला .अतिशय चुणचुणीत गोपाळ सर्वांना आवडू लागला. हे काय? ते काय? असे प्रश्न विचारू लागला. त्याच्या सूचक प्रश्नांना उत्तर देताना थोरामोठयांची तारांबळ उडत असे त्याची तीक्ष्ण बुध्दिमत्ता पाहून घरातील वडीलधारी मंडळी कौतुक करू लागली.

(1) गोपाळच्या आईचे नाव काय होते ?

अ दुर्गादेवी ब सरस्वतीदेवी क वैष्णोदेवी

(2) गोपाळचा जन्म कोणत्या महिन्यात झाला ?

अ सप्टेंबर ब ऑगस्ट क जुलै

(3) तेव्हा कशाचे दिवस होते ?

अ पावसाळयाचे ब उन्हाळयाचे क हिवाळयाचे

(4) प्रश्नाचे उत्तर देताना कोणाची तारांबळ उडत असे?

अ थोरामोठयांची ब आईची क शिक्षकांची

(5) कोणत्या पवित्र भूमीवर गोपाळचा जन्म झाला?

अ गंगा ब यमुना क कृष्णा–कोयना

प्र 2 अपठित गदयांश –

एकदा एक म्हातारा शेतकरी शेतात काम करत होता. तो आंब्याची झाडे लावत होता. त्या देशाचा राजा भ्रमण करण्यासाठी तेथूनच जात होता. त्यांने शेतक–याला उन्हांत काम करताना पाहिले. राजा त्याच्याजवळ आला व म्हणाला ,काय करत आहात भर दुपारी ? शेतकरी म्हणाला मी आंब्याची रोपे लावत आहे. ते एकून राजाला नवल वाटले राजा म्हणाला शेतकरी बुबा, पण या आंब्याची फळे तुम्हाला खायला मिळणार नाही.फळे खूप वर्षांनी येतात ? त्यावर म्हातारा शेतकरी म्हणाला ,अरे बाबा रे! मी ज्या झाडाची फळे खातो ती मी लावलेली नाहीत. ती माइया

आजोबाने लावली होती. या झाडाची फळे माझे नातवंड खातील .राजाला हे ऐकून खूप आनंद झाला. त्याने शेतक–याला सोन्याच्या मोहरा बक्षीस म्हणून दिल्या.

प्रश्न–

1 शेतकरी कोठे काम करत होता ?

अ शेतात | ब कंपनीत | क बागेत

2 राजा कशासाठी जात होता ?

अ शिकारीसाठी | ब भ्रमणासाठी | क खेळण्यासाठी

3 शेतकरी कशाची रोपे लावत होता ?

अ आंब्याची | ब फणसाची | क केळीची

4 शेतकरी खात असलेल्या फळांची झाडे कोणी लावली होती ?

अ मामाने | ब काकाने | क आजोबाने

5 राजाने शेतक–याला काय बक्षीस म्हणून दिले ?

अ फळे | ब पैसे | क सोन्याच्या मोहरा

खंड ख व्याकरण

प्र 3 विरुधार्थी शब्द – (opposites) **(2)**

1 विजय x (विजया / जय / पराजय)

2 सोपे x (सुलभ / कठीण / वरती)

प्र 4 लिंग बदला – (change the gender) **(2)**

1 कोंबडा (मुर्गा / कोंबडे / कोंबडी)

2 बैल (बकरी / घोडा / गाय)

प्रश्न 5 वचन बदला – (write the plural noun) **(2)**

1 रस्ता (वारे / रस्ते / रास्ते)

2 घर (दारे / दरवाजे / घरे)

प्र 6 समानार्थी शब्द लिहा– **(2)**

1 पावरी (नभ / बासरी / पवन)

2 विचित्र (अजब / चित्र / राग)

प्र 7 काळ ओळखा – **(2)**

1 रोहित खेळ खेळत होता.

2 मला आंबा आवडतो.

प्र 8 खाली प्रत्यय लावून नवीन शब्द बनवा – **(2)**

1 पुस्तका + खाली=

2 झाडा + खाली=

प्र 9 खालील वाक्यातील क्रियापद ओळखा – **(2)**

1 राम कौतुक करीत म्हणाला.

2 ती आज रडत होती.

प्र 10 खालील वक्यातील सर्वनाम ओळखा :– **(2)**

1 आम्ही उदया मुंबईला जाणार .

2 तुम्ही आमच्या शाळेत केव्हा येणार.

खंड ग साहित्य

प्र 11 पठित गदयांश – **(5)**

एके दिवशी भास्कर श्यामला म्हणाला,श्याम! आता माझे दहाच श्लोक राहिले आहेत. आणखी पाच –सहा दिवसांनी माझी सारी रामरक्षा पाठ होईल, तुला कोठे येते ? मी एकदम संतापलो व त्याच्या अंगावर धावून गेलो व ओरडलो ,भाश्या ! पुन्हा येशील तर बघ तुझ्याजवळ पुस्तक आहे म्हणून माझ्याजवळ असते तर तुझ्या आधी पाठ केली असती . ही बाचाबाची ऐकून आई बाहेर आली. तिने भास्करला विचारले ,काय रे झाले भास्कर ? श्यामने का तुला मारले का ?

प्रश्न

1 कुणाचे दहा श्लोक राहिले होते ?

2 पाच–सहा दिवसांनी काय पाठ होणार होती?

3 बाचाबाची ऐकून कोण बाहेर आली ?

4 आधी शब्दासाठी विरूध्दार्थी शब्द लिहा ?

5 वरील पाठाचे लेखक कोण आहेत ?

प्र 12 पठित पदयांश – **(5)**

अरे खोप्यामधी खोपा
सुगरणीचा चांगला
देखा पिलासाठी तिनं
झोका झाडाला टांगला ।।1।।
पिलं निजले खोप्यात
जसा झुलता बंगला
तिचा पिलामधी जीव
जीव झाडाला टांगला ।।2।।

प्रश्न

1 खोपा कुणाचा आहे ?

2 झोका कोठे टांगला आहे ?

3 खोप्यात कोण निजले आहे ?

4 पक्षीणीचा कोणामधे जीव आहे ?

5 जीव कोठे टांगला आहे ?

प्र 13 जोडया लावा – **(4)**

1 गाय – तबेला

2 उंदीर – गुहा

3 वाघ – बीळ

4 घोडा – गोठा

प्र 14 रिकाम्या जागा भरा – **(4)**

1 माझी ––– बंद होणार नाही.

2 बाचाबाची ऐकून --- बाहेर आली.

3 मन्या घरातच --- मारीत राहिला.

4 कौतुकाने --- श्यामची वही पाहिली.

प्रश्न 15 कोण कोणास म्हणाले लिहा – **(2)**

1 तू माझ्या घरी येशील ?

2 काय झाले भास्कर ?

प्रश्न 16 खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा – (कोणतेही सात) **(7X2=14)**

1 कवयित्रीने पावसाळयात डोंगरावरून वाहणा–या धबधब्यांचे वर्णन कशाप्रकारे केले आहे ?

2 कानाात डूल कोणी घातले आहे ?

3 झोक्याला कशाची उपमा दिली आहे ?

4 तुळसीची माळ गळयात कोणी घातली आहे ?

5 बोलक्या शंखाला पाहून कोणाला आश्चर्य वाटले ?

6 वहीत लिहून रामरक्षा कोणी पाठ केली ?

7 विठ्ठलाने मकरकुंडले कोठे घातली आहेत ?

8 विठ्ठलाचे दर्शन घेताच कोणाला आनंद वाटतो ?

9 श्यामला स्वावलंबनाची शिकवण कोणी दिली ?

प्रश्न 17 आपल्या मनपसंद चॉकलेटसाठी एक आकर्षक जाहीरात तयार करा – **(5)**

प्रश्न 18 निबंध लेखन :– (कोणताही एक) **(5)**

1 माझा आवडता पक्षी

2 माझा आवडता खेळ

3 माझा मित्र

प्र 19 स्वपरिचय लिहा :– (my self in marathi) **(5)**

प्र 20 :–चित्र वर्णन – **(5)**

————————— समाप्त —————————